

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3476/23
12.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јасне Беловић, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојана Љубиновић Андрејић, адвокат из Београда, ул. Добановачка бр.44, против тужених ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., ул. ..., чији је заједнички пуномоћник Јован Мићић, адвокат из Београда, ул. Илије Гарашанина бр.33/5, ради дуга, одлучујући о жалбама странака изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 3269/21 од 1.3.2023. године, исправљене решењем истог суда П 3269/21 од 9.5.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 3269/21 од 1.3.2023. године, исправљена решењем истог суда П 3269/21 од 9.5.2023. године, у делу става првог изреке којим су обавезани тужени ВВ и ГГ да тужиоцу на име главног дуга солидарно исплате износ од 19.090,00 евра са каматом почев од 7.7.2020.године по стопи прописаној Законом о затезној камати па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у делу става другог изреке којим је одбијен тужбени захтев да се тужена ББ обавезе да тужиоцу солидарно са туженима ВВ и ГГ исплати износ од 23.415,72 евра са припадајућом каматом, као и у ставу трећем изреке.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 3269/21 од 1.3.2023. године, исправљена решењем истог суда П 3269/21 од 9.5.2023. године у преосталом делу става првог изреке којим је одлучено о камати којим су тужени ВВ и ГГ обавезани да на износ од 19.090,00 евра исплате камату почев од 3.8.2018.године до 6.7.2020. године и у том делу се тужба **ОДБАЦУЈЕ**.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 3269/21 од 01.03.2023. године, исправљена решењем истог суда П 3269/21 од 9.5.2023. године у преосталом делу става другог изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужени ВВ и ГГ, да тужиоцу солидарно исплате износ од још 4.325,72 евра, са законском затезном каматом почев од 7.7.2020. године до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од пријема пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртом изреке пресуде Вишег суда у Београду П 3269/21 од 1.3.2023. године, исправљене решењем истог суда П 3269/21 од 9.5.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужилац АА да туженој ББ, на име трошкова поступка исплати износ од 343.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени ВВ и ГГ да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка солидарно исплате износ од 33.000,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој ББ на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 27.000,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужених ВВ и ГГ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 3269/21 од 1.3.2023. године, исправљеном решењем истог суда П 3269/21 од 9.5.2023. године, ставом првим изреке обавезани су тужени ВВ и ГГ да тужиоцу АА солидарно исплате износ од 19.090,00 евра, са каматом по стопи прописаној Законом о затезној камати почев од 3.8.2018. године па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени ВВ и ГГ, да тужиоцу солидарно исплате износ од још 4.325,72 евра, као и да се обавезе тужена ББ, да тужиоцу солидарно са туженим ВВ и ГГ, исплати износ од 23.415,72 евра, сви са законском затезном каматом почев од 3.8.2018. године у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке обавезани су тужени ВВ и ГГ да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 695.500,00 динара. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев тужене ББ за накнаду трошкова парничног поступка.

Против наведене пресуде странке су благовремено изјавиле жалбе, и то тужилац побијајући је у ставу другом изреке због погрешне примене материјалног права, тужена ББ побијајући одлуку о трошковима поступка садржану у ставу четвртом изреке из свих законских разлога, а тужени побијајући одлуку у ставу првом и трећем изреке, из свих законских разлога. Тужилац и тужени ВВ и ГГ су тражили и определили трошкове другостепеног поступка.

Испитујући правилност првостепене пресуде, у складу са одредбом члана 386 ЗПП-а ("Службени гласник РС" бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), другостепени суд је оценио да су жалбе тужиоца, тужених ВВ и ГГ делимично основане, жалба тужене ББ основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужена ББ, кћерка тужених ВВ и ГГ, били су у браку од 2002. године, током којег је рођена њихова заједничка кћерка ДД. Током трајања овог поступка њихов брак је окончан споразумним разводом. За време трајања брака, у току 2004. године тужилац је због запослења отишао у Холандију, где је и пре брака живео и радио. За то време тужена је са дететом живела код својих родитеља. Након одласка у иностранство, тужилац је остваривао зараду од препродаје аутомобила које је увозио из Холандије а продавао у Србији, потом је радио у различитим холандским фирмама, а 2006. године је отворио своју фирму у Холандији која је добро пословала. У 2008. години тужилац и тужена ББ су одлучили да изграде стан у поткровљу куће њених родитеља која се налази у улици ... број ... у ... Сагласност за изградњу стана дали су власник стана у приземљу тог стамбеног објекта, непарничар ЂЂ као и отац тужене ББ, овде тужени ВВ који је власник стана на првом спрату. Исте године започето је извођење радова које је претежно финансирао тужилац средствима које је зарађивао у Холандији. Радове је организовао и надгледао тужени ВВ, док се тужена ББ бринула о малолетном детету, коме је због здравственог стања била неопходна посебна нега. Тужилац је новчана средства, која је зарађивао у иностранству, у више наврата уплаћивао на рачун своје супруге у Raiffeisen банци, и то у укупном износу од 24.905 евра и тим новцем је тужена ББ плаћала грађевински материјал, опрему и раднике који су изводили радове. Из исказа тужиоца, саслушаног у својству парничне странке, а ком исказу је првостепени суд поклонио веру, утврђено је да су укупна новчана средства које је он уложио у изградњу објекта износила 35.000 евра. Изградња објекта трајала је од августа 2008. године до марта 2009. године, а у мају исте године тужилац и тужена ББ су се са заједничким дететом уселили у новоизграђени стан. Након поднетог предлога за споразумни развод брака тужилац се 2011. године иселио из тог стана. Тужилац је у периоду од августа 2008. године до половине марта 2009. године на рачун тужене ББ уплатио укупан износ од 24.905 евра док је коришћењем своје платне картице у Србији у периоду од августа до децембра 2008. године потрошио износ од 1.700 евра. Тужена ББ је у периоду од августа 2008. до маја 2009. године по основу зараде приходовала 2.816,53 евра, у том периоду није било посебних издатака за лечење заједничког детета, просечна потрошачка корпа за двочлану породицу износила је 5.500 евра, а посебна нега која је у том периоду пружена њиховој малолетној кћерки од стране мајке и баке износила је 2.000 евра. Према налазу и мишељењу вештака грађевинске струке грађевинска вредност новоизграђеног простора у поткровљу износи 38.000 евра (вредност радова и материјала за изградњу тог простора), а тржишна вредност новоформираног двоетажног стана у укупној површини 145,04 м² је 113.000 евра. За новоизграђени стамбени објекат тужена ББ и тужени ВВ су посебно поднели захтеве за легализацију. Тужена је свој захтев повукла а њен отац, тужени ВВ је тражио издавање дозволе за изведене радове надоградње и припајање поткровља постојећем стану на првом спрату стамбеног објекта, на који начин би био формиран двоетажни стан површине 145,04 м². На основу правноснажног решења о одобрењу за градњу и употребу стана од 27.3.2012. године тужени ВВ је на тако легализованом објекту укњижио своје право својине. Правноснажном пресудом од 07.07.2020. године одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио утврђење права сувласништва на предметној непокретности.

Одлучујући о захтеву тужиоца да му тужени солидарно исплате новчана средства која је уложио у новоформираног стан првостепени суд је полазећи од

утврђеног чињеничног стања применом одредбе члана 210 и 214 ЗОО, а имајући у виду и одредбе члана 176 став 2 и 180 став 2 и 3 Породичног закона, обавезао тужене ВВ и ГГ да тужиоцу исплате 1/2 грађевинске вредности непокретности која је утврђена у укупном износу од 38.180 евра са законском затезном каматом од 3.8.2018.године. У преосталом делу, за износ од још 4.325,72 евра, према тим туженима је одбио тужбени захтев. Тужбени захтев у односу на тужену ББ првостепени суд је у целости одбио након што је оценио да није пасивно легитимисана, с обзиром да је повлачењем захтева за легализацију својим правом на неопредељени удео у брачној тековини располагала у корист свога оца, овде туженог ВВ, који је након легализације укњижио право својине на новоформираном стану и то, с обзиром на претпоставку из члана 176 став 2 Породичног закона, како у своју тако и у корист тужене ГГ, због чега су само они као власници изграђене непокретности, пасивно легитимисани.

Правилан је закључак првостепеног суда да су тужени ВВ и ГГ у обавези да тужиоцу исплате новчана средства која је уложио у изградњу простора у поткровљу који је, како је утврђено, каснијим следом догађаја постао део новоформираног двоетажног стана површине 145,04 м² на ком тужилац није остварио својинско право. Из тог разлога је према оцени овог суда побијана пресуда у усвајајућем делу који се односи на износ главног дуга правилна, а из разлога који следе.

Одредбом члана 210 Закона о облигационим односима прописано је: да је у случају да је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац дужан да тај део имовине врати а да, кад то није могуће, накнади вредност постигнутих користи (став 1); да обавеза враћања, односно накнаде вредности настаје и када се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао (став 2).

Цитирана законска одредба подразумева увећање имовине стицаоца, односно остваривање имовинске користи на уштрб имовине другог лица и до тога је у конкретном случају несумњиво дошло. Наиме, утврђено је да су тужени ВВ и ГГ увећали вредност своје непокретности средствима које је тужилац уложио иако за то, када је у питању њихов међусобни однос, није постојао основ у правном послу или закону. Стога, тужилац има право на исплату вредности извршених улагања, а тужени ВВ и ГГ обавезу да као власници непокретности, па стога и стицаоци тужиоцу исплате вредност онога што је у њихову непокретност уложио.

У поступку који је претходио доношењу побијане пресуде изведен је доказ саслушањем странака и више сведока. Првостепени суд је тако изведене доказе ценио и у разлозима пресуде дао њихову детаљну анализу, дајући конкретне разлоге зашто исказима тужених није поклонио веру и зашто је у целини прихватио исказ тужиоца. Из такве анализе доказа произлази да је као утврђену узео чињеницу да је за изведене радове тужилац дао око 35.000 евра. Како је на тај начин износ средстава које је тужилац уложио и већи од, побијаном пресудом, досуђеног износа од 19.090 евра правилна је побијана пресуда у том усвајајућем делу (став први изреке).

Међутим, погрешно је првостепени суд када је, с позивом на одредбу члана 180 став 2 Породичног закона закључио да тужиоцу припада право на исплату вредности

1/2 вештачењем утврђене грађевинске вредности новоизграђеног простора у поткровљу. Тужиоцу према туженима ВВ и ГГ припада право на овде утужену исплату у складу са одредбом члана 210 ЗОО у висини средстава које је уложио па како је утврђено да се ради о износу од 35.000 евра то би му припадало право на ту исплату, али како је у току поступка он смањило захтев тражећи исплату износа од укупно 23.415,72 евра испоставља се да је тако постављени тужбени захтев у целости основан, те да није било места одбијању тужбеног захтева за разлику преко досуђеног, односно за износ од још 4.325,72 евра. У погледу тог дела одлуке је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право па је у том делу побијана пресуда морала бити преиначена усвајањем тужбеног захтева и за наведени износ.

Неосновано се жалбом тужених ВВ и ГГ побијана пресуда оспорава у усвајајућем делу. Неосновани су наводи њихове жалбе којим оспоравају оцену изведених доказа, због чега су и неосновани наводи да је чињенично стање на коме је побијана пресуда заснована непотпуно и неправилно утврђено. Закључку првостепеног суда о основаности захтева претходила је оцена изведених доказа са којом у вези је првостепени суд правилно применио одредбу члана 8 ЗПП. Том законском одредбом је прописано да суд, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. Слободна оцена доказа подразумева да приликом њихове оцене и са тим у вези утврђивања чињеница које су од значаја за одлуку суд узима у обзир све чињенице у процесној грађи коју има пред собом и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. О томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа одлучује суд на основу сопственог уверења. У поступку који је претходио доношењу побијане пресуде је поред писаних доказа, изведен доказ саслушањем странака и сведока. Правилна оцена исказа сведока и странака подразумева оцену њиховог држања пред судом, сагласност њихових исказа са исказима осталих саслушаних лица и другим изведеним доказима, неспорним и опште познатим чињеницама, да ли сведок има непосредних или посредних сазнања о догађају о коме сведочи, као и оцену општег утиска који сведок односно странка оставља на суд приликом давања исказа. У конкретном случају је првостепени суд ценећи исказе сведока и странака дао управо такву њихову анализу, водећи рачуна о доследности сваког од њих, евентуалним противречностима, међусобној а и сагласности односно несагласности са осталим исказима и дао оцену која садржи уверљива и логична објашњења зашто у погледу одлучних чињеница поклања веру тужиоцу а не туженима. Прецизније, првостепени суд је образложио које исказе је и у ком делу прихватио, наводећи при томе логичне и јасне разлоге због којих неке од тих исказа није прихватио.

Без утицаја су жалбени наводи којим тужени побијану пресуду у наведеном делу оспоравају с позивом на погрешну примену одређених одредби ЗПП.

Наиме, није основан жалбени навод којим тужени, с позивом на одредбу члана 352 став 2 ЗПП, истичу да је првостепени суд учинио битну повреду из члана 374 став 1 ЗПП. Околност да побијана пресуда није објављена указује на то да је првостепени суд пропустио да примени наведену одредбу ЗПП, али како та околност није од утицаја на правилност пресуде то такав пропуст не може имати значај битне повреде због кога

би пресуда морала бити укинута. Са тим у вези је без утицаја и жалбени навод којим тужилац указује да је због тога пресуда без дејства, а ово имајући у виду да према члану 361 став 2 ЗПП пресуда има дејство према странкама од дана када им је достављена, ког дана су странке обавештене о њеној садржини и имају могућност да у остављеном року изјаве правне лекове или, у супротном, приступе њеном извршењу.

Без утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари су и наводи жалбе којим се указује да побијана пресуда у уводу не садржи вредност предмета спора. Као и у случају претходног и пропуст да се у складу са одредбом члана 355 став 2 у уводу пресуде означи вредност предмета спора може имати значај битне повреде из члана 374 став 1 само под условом да је такав пропуст био или могао да буде од утицаја на доношење законите и правилне пресуде, па како то није случај то таква битна повреда није учињена. Како је вредност предмета спора тужилац определио у тужби на износ од 100.000 евра то не постоји ни сумња да би због наведеног пропуста могло бити угрожено неко од процесних права странака на које се у жалби указује.

Такође, неосновани тужилац оспорава побијану пресуду у делу којим је према туженој ББ тужбени захтев одбијен у целости. Првостепени суд је такву одлуку донео јер је основаним оценио приговор недостатка пасивне легитимације на страни те тужене. За такву одлуку првостепени суд је дао разлоге које у поступку жалбене контроле, као правилне, прихвата и овај суд па се руководећи се овлашћењем из члана 396 ЗПП у циљу избегавања понављања на те разлоге и сам позива.

Жалбени навод којим тужилац указује да је тужена ББ утужени новчани износ дужна да му исплати по основу одговорности за штету није могуће прихватити, јер се, када се има у виду да је исходовао пресуду којом су тужени ВВ и ГГ обавезани да му исти износ исплате, питање постојања штете као предуслова за примену правила о одговорности за штету заправо не може ни поставити.

Из стања у списима произлази да је пресудом Вишег суда у Београду П 482/11 од 7.7.2020.године одбијен захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ главног дуга за период од 5.4.2013.године до 7.7.2020.године и да је у том делу та пресуда постала правноснажна јер није побијана у жалбеном поступку. Како је ставом првим изреке побијане пресуде на досуђени износ од 19.090 евра камата досуђена за период почев од 3.8.2018.године испоставља се да је првостепени суд поново одлучивао о делу захтева за камату о коме је већ правноснажно одлучено (за период од 3.8.2018. до 6.7.2020.године). На то се жалбом тужених ВВ и ГГ основано указује, па је због тако учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 10 ЗПП.

Према одредби члана 214 ЗОО затезна камата се на оно што је стечено без основа плаћа од дана стицања ако је стицалац несавестан, а иначе од дана подношења захтева. Према овој законској одредби би тужиоцу припадало право на затезну камату и од дана истицања захтева за враћање стеченог без основа, али код чињенице да је његов захтев за исплату камате за период од 5.4.2013.године до 7.7.2020.године већ правноснажно одбијен то је одлука о камати из става првог изреке за период од 7.7.2020.године до исплате као правилна потврђена, а из истог разлога је и на досуђени износ од још 4.325,72 евра камата досуђена за исти период.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке побијане пресуде, јер је донета правилном применом одредаба члана 153, 154 и 163 ЗПП уз правилан обрачун по АТ и ТТ.

Из изложених разлога је применом одредбе члана 390 ЗПП одлучено као у ставу првом, применом одредбе члана 391 став 2 као у ставу другом и применом одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Основано се жалбом тужене ББ оспорава одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртом изреке побијане пресуде.

Туженој ББ, која је у целости успела у спору, припада право на накнаду трошкова поступка. У току поступка је заступао пуномоћник адвокат који је заступао и преостала два тужена. Стога туженој припада право на накнаду припадајућег дела трошкова у складу са Тарифним бројем 17 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Према стању у списима, пуномоћник тужених је предузео следеће радње за које му уз увећање по основу заступања три странке припада награда: за састав 5 поднесака у износу од по 33.000,00 динара, за састав жалбе од 5.11.2020.године у износу од 66.000,00 динара, за заступање на 20 одржаних рочишта у износу од по 36.000,00 динара и и приступ 4 неодржана рочишта у износу од по 19.500,00 динара, што укупно износи 1.029.000,00 динара, све одмерено по АТ важећом у време доношења првостепене одлуке. Од тог износа туженој ББ као једној од три заступане странке, у складу са одредбом члана 153 и 154 ЗПП, припада право на исплату износа од 343.000,00 динара.

Из изложених разлога је на основу одредбе 401 тачка 3 ЗПП одлучено као у ставу четвртом изреке ове пресуде.

Према висини износа са којим је тужилац успео са својом жалбом припада му право на накнаду трошкова другостепеног поступка и то за састав жалбе у износу од 33.000,00 динара у складу са АТ, важећом у време доношења ове одлуке. Исто право припада и туженој ББ, такође према висини са којом је успела и то за састав жалбе у износу од 27.000,00 динара, а пошто је жалбу изјавила само на решење о трошковима садржано у пресуди то у складу са Таксеном тарифом, (Напомена из тачке 7 уз тар.бр. 1, у вези тачке 8 тар.бр. 2) тужена нема обавезу плаћања судске таксе на жалбу и одлуку о жалби, па јој се тако тражени трошкови не досуђују. Тужени ВВ и ГГ су у незнатном делу успели са својом жалбом, па им не припада права на накнаду трошкова другостепеног поступка.

На основу изнетог, применом одредбе члана 165 ЗПП, одлучено је као у ставу петом, шестом и седмом изреке.

Председник већа - судија
Јасна Беловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице

